



Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 17 Οκτωβρίου 2023
(OR. en)

13917/23

INST 383
POLGEN 142
AG 115

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια

Ημερομηνία Παραλαβής: 17 Οκτωβρίου 2023

Αποδέκτης: κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: COM(2023) 638 final

Θέμα: ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2024 Υλοποίηση του σήμερα και προετοιμασία για το αύριο

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 638 final.

σνημμ.: COM(2023) 638 final



Στρασβούργο, 17.10.2023
COM(2023) 638 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2024

Υλοποίηση του σήμερα και προετοιμασία για το αύριο

1. Υλοποίηση του σήμερα και προετοιμασία για το αύριο

«Μαζί, αποδείξαμε ότι όταν η Ευρώπη τολμά, σημειώνει αποτελέσματα. Και το έργο μας δεν έχει τελειώσει ακόμη — γι' αυτό ας είμαστε ενωμένοι. Ας υλοποιήσουμε σήμερα και ας προετοιμαστούμε για το αύριο.» Ursula von der Leyen, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης, 13 Σεπτεμβρίου 2023.

Τον προσεχή Ιούνιο, οι Ευρωπαίοι θα συμμετάσχουν στη μεγαλύτερη δημοκρατική διαδικασία της ηπείρου. Μεταξύ των άνω των 400 εκατομμυρίων ατόμων που μπορούν να ψηφίσουν για το νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα είναι πολλοί νέοι που ασκούν τα δημοκρατικά τους δικαιώματα για πρώτη φορά —συμπεριλαμβανομένων, σε πέντε κράτη μέλη, ατόμων ηλικίας 16 και 17 ετών.

Τα αποτελέσματα θα καθορίσουν την πορεία που θα ακολουθήσει η Ευρώπη για τα επόμενα πέντε χρόνια και μετέπειτα, ενώ οι εκλογές έρχονται σε μια κρίσιμη συγκυρία για την ιστορία της Ευρώπης.

Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με διάφορες προκλήσεις και ευκαιρίες οι οποίες αποτελούν ορόσημα. Από την κλιματική κρίση και την κρίση της βιοποικιλότητας έως την ψηφιακή επανάσταση και την τεχνητή νοημοσύνη· από τη βάνανση εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έως τις επακόλουθες κρίσεις των τιμών της ενέργειας και του κόστους ζωής· από τη μετανάστευση έως τη διασφάλιση της οικονομικής ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας.

Κατά την έναρξη της θητείας της, η παρούσα Επιτροπή κατάρτισε ένα φιλόδοξο θεματολόγιο για μια πιο ισχυρή και ανθεκτική Ένωση. Δεσμευτήκαμε να αναλάβουμε τολμηρή δράση ώστε να είμαστε η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος και να διαφυλάξουμε το φυσικό περιβάλλον της Ευρώπης, να ανοίξουμε τον δρόμο προς μια ανθρωποκεντρική και καινοτόμο ψηφιακή μετάβαση, να τονώσουμε την οικονομία μας, διασφαλίζοντας παράλληλα κοινωνική δικαιοσύνη, ένταξη και ευημερία, να ενισχύσουμε την υπεύθυνη παγκόσμια ηγετική μας θέση, να προστατεύσουμε τους πολίτες και τις αξίες μας, να καλλιεργήσουμε και να ενισχύσουμε τη δημοκρατία μας.

Ωστόσο, ο κόσμος είναι πολύ διαφορετικός σε σύγκριση με το 2019. Ως Ένωση, χρειάστηκε να αντιδράσουμε και να προσαρμοστούμε απέναντι σε πρωτοφανείς προκλήσεις, παραμένοντας ενωμένοι στην απόκρισή μας και αρνούμενοι να υποχωρήσουμε από την υλοποίηση των φιλοδοξιών μας.

Επιταχύνουμε τη διττή πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, θέσαμε σε λειτουργία το εμβληματικό μέσο NextGenerationEU, ενισχύσαμε τον ρόλο της ΕΕ ως παγκόσμιου ηγέτη και προωθήσαμε τις αξίες που βρίσκονται στο επίκεντρο των κοινωνιών μας, όπως η δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Μέσω της στρατηγικής μας για την οικονομική ασφάλεια, επιδιώκουμε να αποκομίσουμε τα οφέλη της οικονομικής εξωστρέφειας της ΕΕ, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τους κινδύνους που απορρέουν από αυξημένες γεωπολιτικές εντάσεις και επιταχυνόμενες τεχνολογικές αλλαγές.

Η αντίστροφη μέτρηση έχει αρχίσει όσον αφορά τις εργασίες μας για την οριστικοποίηση των εναπομένουσών βασικών νομοθετικών προτάσεων που έχει παρουσιάσει η παρούσα Επιτροπή, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από τις δράσεις πολιτικής μας. Για τον σκοπό αυτό, κατά τους προσεχείς μήνες, η Επιτροπή

θα στηρίξει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις προσπάθειές τους να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τις εκκρεμείς νομοθετικές προτάσεις.

Προκειμένου να δοθεί επαρκής έμφαση στο έργο αυτό, και με το μεγαλύτερο μέρος του απαραίτητου νομοθετικού πλαισίου που υποσχέθηκε η Επιτροπή στο πλαίσιο της παρούσας εντολής να έχει εφαρμοστεί, το παρόν πρόγραμμα εργασίας περιλαμβάνει **περιορισμένο αριθμό νέων πρωτοβουλιών** για την υλοποίηση των υφιστάμενων δεσμεύσεων ή για την αντιμετώπιση αναδυόμενων προκλήσεων.

Η οικονομία της ΕΕ συνέχισε να επιδεικνύει ανθεκτικότητα παρά τις προκλήσεις που αντιμετωπίσαμε, υποβοηθούμενη από τις προσπάθειές μας για την ενίσχυση της ενεργειακής μας ασφάλειας, για μια ανθεκτική αγορά εργασίας και για τη χαλάρωση των περιορισμών εφοδιασμού.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία αποτελεί τόσο την παγκοσμίως πρωτοπόρο προσπάθειά μας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας βιοποικιλότητας όσο και το θεματολόγιο της Ευρώπης για την ανάπτυξη, παραμένει κεντρικό στοιχείο του έργου της Επιτροπής. Μολονότι μεγαλύτερη έμφαση δίνεται τώρα στην **εφαρμογή**, παρουσιάζουμε και πάλι αυτή τη χρονιά προτάσεις για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά, την πρόληψη της ρύπανσης από μικροπλαστικά, τη βελτίωση της παρακολούθησης των δασών και μια δέσμη μέτρων για την κινητικότητα. Θα συνεχίσουμε επίσης τις προσπάθειές μας για τη χάραξη της πορείας προς ένα ανθρωποκεντρικό, βιώσιμο και πιο ευήμερο ψηφιακό μέλλον με την **ψηφιακή δεκαετία**.

Το **NextGenerationEU** θα παραμείνει καίριας σημασίας για την κατοχύρωση του ασφαλούς, οικονομικά προσιτού και καθαρού ενεργειακού εφοδιασμού, της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και της μετάβασης σε μια κυκλική και θετική για τη φύση οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών. Η Επιτροπή θα στηρίξει όλα τα κράτη μέλη για την **επιτάχυνση της εφαρμογής των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας**, σύμφωνα με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων τους για το REPowerEU. Στις αρχές του επόμενου έτους θα παρουσιάσουμε ενδιάμεση αξιολόγηση σχετικά με την εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

Προκειμένου να **προωθήσουμε περισσότερες θέσεις εργασίας και επενδύσεις** στην Ευρώπη, θα συνεχίσουμε επίσης να εργαζόμαστε για την επιτάχυνση της ανάπτυξης της ανανεώσιμης ενέργειας, διατηρώντας παράλληλα τις τιμές της ενέργειας υπό έλεγχο, για τη διασφάλιση του εφοδιασμού με βασικά προϊόντα καίριας στρατηγικής σημασίας, όπως οι κρίσιμες πρώτες ύλες και το καθαρό υδρογόνο, και για τη μείωση του διοικητικού φόρτου, ιδίως σε σχέση με την υποβολή εκθέσεων, σύμφωνα με τη στρατηγική μας για την τόνωση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας της ΕΕ.

Ταυτόχρονα, πρέπει να ολοκληρώσουμε την **οικοδόμηση ενός πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης κατάλληλου για τις μελλοντικές προκλήσεις**. Αυτό σημαίνει την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις προτάσεις της Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση των κανόνων διακυβέρνησης και την ενίσχυση της βιωσιμότητας του χρέους και για την προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων.

Από κοινού με τη βελγική Προεδρία, η Επιτροπή θα συγκαλέσει **σύνοδο κορυφής των κοινωνικών εταίρων στο Val Duchesse** για να συζητηθούν οι προκλήσεις που

αντιμετωπίζουν η αγορά εργασίας, οι εργαζόμενοι και οι επιχειρήσεις μας, μεταξύ άλλων από τις ελλείψεις δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού, και την τεχνητή νοημοσύνη.

Οι προκλήσεις των τελευταίων ετών ανέδειξαν τις δυνάμεις και τις δυνατότητες της Ένωσής μας. Ωστόσο, έχουν ωθήσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε σημείο εξάντλησης, παρά την εγγενή ευελιξία του και τον εκτεταμένο αναπρογραμματισμό του. Προκειμένου να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα αυτό, υποβάλαμε πρόταση για την **ενίσχυση του μακροπρόθεσμο προϋπολογισμού της ΕΕ**, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει τις πλέον άμεσες ανάγκες, η οποία προβλέπει στοχευμένη αύξηση των δαπανών της ΕΕ για την εμβάθυνση της στήριξής μας προς την Ουκρανία, για τη χρηματοδότηση των δράσεών μας για τη μετανάστευση, για την ενίσχυση της ικανότητας της Ένωσης να ανταποκρίνεται σε οξυμένες οικονομικές και γεωπολιτικές αστάθειες, ανθρωπιστικές κρίσεις και φυσικές καταστροφές, και για την τόνωση των επενδύσεων σε στρατηγικές τεχνολογίες με σκοπό την προώθηση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας.

Σύμφωνα με τις διαπραγματεύσεις για τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, υποβάλαμε προσαρμοσμένη **πρόταση για νέους ιδίους πόρους** που θα συμβάλουν στη χρηματοδότηση της αποπληρωμής των δανείων του NextGenerationEU.

Το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο παραμένει η διαρθρωτική απάντηση που χρειάζεται η ΕΕ για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών προκλήσεων στο μέλλον. Η έγκρισή του αποτελεί βασική προτεραιότητα, καθώς οι εργασίες πρέπει να αρχίσουν ήδη από το επόμενο έτος ώστε να προετοιμαστούμε για την ταχεία εφαρμογή του.

Καθώς η γενναία αντίσταση του ουκρανικού λαού έναντι της εισβολής των ρωσικών δυνάμεων συνεχίστηκε αμείωτη, **η ΕΕ δεν θα υποχωρήσει στην αλληλεγγύη της προς την Ουκρανία**. Μέχρι στιγμής, η Ένωση και τα κράτη μέλη της έχουν παράσχει, στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», **συνολική στήριξη ύψους 82 δισ. EUR**, στην οποία περιλαμβάνεται ανθρωπιστική βοήθεια, στρατιωτικός εξοπλισμός και κατάρτιση, υλικά αγαθά μη στρατιωτικής χρήσης, συμπεριλαμβανομένων γεννητριών, σχολικά λεωφορεία, ιατρικά είδη, δράσεις εκκένωσης, ανοικοδόμηση πόλεων με υψηλής ποιότητας, βιώσιμο και χωρίς αποκλεισμούς τρόπο, βοήθεια για τα παιδιά και αποκατάσταση των σχολείων που υπέστησαν ζημιές, καθώς και οικονομική στήριξη. Η στήριξη αυτή παρέχεται σε συντονισμό με τους διεθνείς εταίρους μας στο πλαίσιο της **πολυπαραγοντικής πλατφόρμας συντονισμού των χορηγών για την Ουκρανία**, η οποία εγκαινιάστηκε τον Ιανουάριο του 2023 κατόπιν απόφασης των ηγετών της G7. Η Επιτροπή φιλοξενεί τη γραμματεία της πλατφόρμας, η οποία διευκολύνει τον στενό συντονισμό μεταξύ διεθνών χορηγών και χρηματοδοτικών οργανισμών και εξασφαλίζει συνεκτική, διαφανή και υπεύθυνη στήριξη.

Οι **λωρίδες αλληλεγγύης ΕΕ-Ουκρανίας** έχουν βοηθήσει την Ουκρανία να εξάγει πάνω από **57 εκατομμύρια τόνους γεωργικών προϊόντων και σχεδόν 45 εκατομμύρια τόνους μη γεωργικών προϊόντων, και να εισάγει εμπορεύματα που χρειάζεται η χώρα**. Μέσω της κοινής πλατφόρμας συντονισμού, η Επιτροπή θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διευκολύνει την έγκαιρη και σταθερή παράδοση ουκρανικών γεωργικών προϊόντων στις παγκόσμιες αγορές.

Η Επιτροπή καταδικάζει την απόφαση της Ρωσίας να τερματίσει την **πρωτοβουλία για τα σιτηρά στον Εύξεινο Πόντο** και θα συνεχίσει να στηρίζει όλες τις προσπάθειες για τον μετριασμό των κινδύνων για την ασφάλεια και την προστασία της ναυτιλίας στον Εύξεινο

Πόντο. Το Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση της Επιτροπής για **παράταση της προσωρινής προστασίας** των ατόμων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας έως τις 3 Μαρτίου 2025. Μαζί με τις πρωτοβουλίες CARE και FAST-CARE, αυτό το μέτρο θα παράσχει βεβαιότητα και στήριξη σε περισσότερα από 4 εκατομμύρια άτομα που απολαύουν προστασίας σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η ΕΕ ενέκρινε επίσης σε χρόνο ρεκόρ αρκετές **πρωτοβουλίες έκτακτης ανάγκης** κατά τη διάρκεια του 2022 για τον μετριασμό των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης στη βιομηχανία και στα νοικοκυριά.

Τέλος, για να υπογραμμιστεί η δέσμευση της ΕΕ να σταθεί στο πλευρό της Ουκρανίας για όσο διάστημα είναι αναγκαίο, θα δημιουργήσουμε έναν **μηχανισμό για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία ύψους έως και 50 δις. EUR** κατά την περίοδο 2024-2027. Η χρηματοδότηση αυτή θα καλύψει τις άμεσες ανάγκες της Ουκρανίας και θα στηρίξει την ανάκαμψή της και τον εκσυγχρονισμό της στην πορεία της προς την ένταξη στην ΕΕ.

Μαζί με τους διεθνείς εταίρους μας, έχουμε λάβει μέτρα για να διασφαλίσουμε ότι τα εγκλήματα πολέμου που διαπράττονται από τη Ρωσία στην Ουκρανία θα τιμωρηθούν και ότι η Ρωσία θα αποκαταστήσει τις ζημιές που έχει προξενήσει. **Το διεθνές κέντρο για τη δίωξη του εγκλήματος της επίθεσης κατά της Ουκρανίας** έχει ξεκινήσει να λειτουργεί στη Χάγη και πρόκειται να διαδραματίσει καίριο ρόλο στην εξέταση των εν λόγω φρικτών πράξεων και στη διευκόλυνση της τεκμηρίωσης υποθέσεων για μελλοντικές δίκες. Θα καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να υποχρεώσουμε τους υπεύθυνους να λογοδοτήσουν. Συνεχίζουμε επίσης τις εργασίες σχετικά με την πιθανή χρήση των εσόδων από κατασχεθέντα ρωσικά περιουσιακά στοιχεία για την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας.

Η Ένωση πρέπει να **προετοιμαστεί για την επιτυχή διεύρυνσή της**, προκειμένου να προωθήσει τη μακροπρόθεσμη ειρήνη και σταθερότητα στην Ευρώπη. Θα συνεργαστούμε στενά με τους εταίρους μας καθώς προετοιμάζονται για αυτό το τεράστιο βήμα, μεταξύ άλλων με το άνοιγμα των εκθέσεων της Επιτροπής για το κράτος δικαίου σε εκείνες τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες που θα μπορούσαν να επιταχύνουν ακόμα περισσότερο τη διαδικασία.

Η ΕΕ πρέπει επίσης να είναι έτοιμη. Η Επιτροπή θα υποβάλει **ανακοίνωση σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις και την επανεξέταση πολιτικών πριν από τη διεύρυνση** για να διαπιστώσει τον τρόπο με τον οποίο θα επηρεαζόταν κάθε πολιτική από μια διεύρυνση της Ένωσης, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργούσαν τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

Θα συνεχίσουμε να **συνεργαζόμαστε με χώρες και περιοχές** σε ολόκληρο τον κόσμο, ιδίως στην Αφρική, για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων και για την ενίσχυση της πολυμερούς διακυβέρνησης και της βασιζόμενης σε κανόνες διεθνούς συνεργασίας.

Σε όλες τις δράσεις μας, παραμένουμε προσηλωμένοι στο **θεματολόγιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030**, ενώ οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης που περιλαμβάνει θα

παραμείνουν στο επίκεντρο των πολιτικών μας¹ και του θεματολογίου μας για τη βελτίωση της νομοθεσίας².

2. Βελτίωση της νομοθεσίας, εφαρμογή και επιβολή του δικαίου της ΕΕ

2.1. Βελτίωση της νομοθεσίας, μείωση του φόρτου και εξορθολογισμός των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων

Η μείωση του διοικητικού φόρτου είναι ζωτικής σημασίας για τη **διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων**. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η ανακοίνωση της Επιτροπής για τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα³ έθεσε ως στόχο τη **μείωση του φόρτου που συνδέεται με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων κατά 25 %**, χωρίς να υπονομεύονται οι στόχοι πολιτικής. Με τον τρόπο αυτό οι εν λόγω απαιτήσεις —οι οποίες έχουν δυσανάλογο αντίκτυπο στις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ και των πολύ μικρών επιχειρήσεων, καθώς και στις διοικήσεις— θα εξορθολογιστούν και θα καταστούν πιο αποδοτικές, ενώ θα διασφαλιστεί ότι εκπληρώνεται ο επιδιωκόμενος σκοπός τους.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η Επιτροπή έχει θεσπίσει νομοθεσία, μεταξύ άλλων για τη μεταρρύθμιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, η οποία θα δημιουργήσει μια ενιαία ενωσιακή διεπαφή και θα διευκολύνει την επαναχρησιμοποίηση των δεδομένων. Από κοινού, τα μέτρα αυτά θα οδηγήσουν **σε εξοικονόμηση κόστους ύψους 2 δις. EUR** κατά προσέγγιση. Επιπλέον, η προτεινόμενη αναθεώρηση του κανονισμού για τις ευρωπαϊκές στατιστικές, η οποία αφορά τη μείωση του αριθμού των ερευνών και την αύξηση της χρήσης αυτοματοποιημένων και απλουστευμένων διαδικασιών, θα επιφέρει εκτιμώμενη εξοικονόμηση κόστους —μεταξύ άλλων για τις ΜΜΕ— ύψους **450 εκατ. EUR**. Με το παρόν πρόγραμμα εργασίας, η Επιτροπή υποβάλλει **πρόσθετες προτάσεις εξορθολογισμού⁴** για τη μείωση του διοικητικού φόρτου χωρίς να υποβαθμιστούν τα κοινωνικά πρότυπα, τα πρότυπα ασφάλειας, τα πρότυπα προστασίας των καταναλωτών, τα περιβαλλοντικά ή τα οικονομικά πρότυπα. Με τις προτάσεις θα **εξορθολογιστούν οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων που είναι περιορισμένης χρήσης**, για παράδειγμα μέσω της ενοποίησης αλληλεπικαλυπτόμενων υποχρεώσεων, της μείωσης του αριθμού των επιχειρήσεων που αφορούν οι υποχρεώσεις και της αύξησης της ψηφιοποίησης.

Προκειμένου να δοθεί χρόνος στα ενδιαφερόμενα μέρη ώστε να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις, θα αναβάλουμε την προθεσμία για την έγκριση των ειδικών ανά τομέα **ευρωπαϊκών προτύπων υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας**. Η Επιτροπή θα **προσαρμόσει τα κατώτατα όρια της λογιστικής οδηγίας** κατά τρόπο με τον οποίο περισσότερες από ένα

¹ [Εθελοντική επισκόπηση της ΕΕ](#) σχετικά με την υλοποίηση της ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

² Οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης και η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» έχουν καταστεί αναπόσπαστα στοιχεία της εργαλειοθήκης για τη βελτίωση της νομοθεσίας και της χάραξης πολιτικής της Επιτροπής, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλες οι νομοθετικές προτάσεις συμβάλλουν στο θεματολόγιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030.

³ COM(2023) 168.

⁴ Για λεπτομερή επισκόπηση των πρωτοβουλιών που αναλήφθηκαν μετά τις 16 Μαρτίου 2023, οι οποίες προωθούνται με το παρόν πρόγραμμα εργασίας ή πρόκειται να εγκριθούν στη συνέχεια, βλ. παράρτημα II.

εκατομμύριο εταιρείες αναμένεται να επωφεληθούν από μειωμένες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων, και θα επανεξετάσει τον **κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς**, μεταξύ άλλων ώστε να εξαιρεθούν οι διαχειριστές μικρότερων δεικτών αναφοράς, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 90 % του πληθυσμού, και πάλι διασφαλίζοντας παράλληλα υψηλό βαθμό προστασίας των καταναλωτών και των επενδυτών. Η Επιτροπή προτείνει επίσης να διευκολυνθεί η ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των αρχών που εποπτεύουν τον χρηματοπιστωτικό τομέα και να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη της υποβολής εκθέσεων. Η Επιτροπή προωθεί την έγκαιρη επίτευξη συμφωνίας και την ευρεία εφαρμογή ενός κοινού ηλεκτρονικού μορφότυπου για τις **δηλώσεις των αποσπασμένων εργαζομένων**. Σε συνδυασμό με τις εργασίες για τη διάθεση μιας πολύγλωσσης πύλης, η Επιτροπή έχει ως στόχο να επιτρέψει στις εταιρείες να υποβάλλουν δηλώσεις απόσπασης ψηφιακά στη γλώσσα τους για όλα τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να κάνουν χρήση αυτού του εργαλείου.

Στο πλαίσιο της **δεύτερης ανακοίνωσης σχετικά με την υποβολή πληροφοριών ταξινόμιας**, η οποία παρέχει καθοδήγηση για την ερμηνεία των γνωστοποιήσεων σχετικά με την ταξινόμια, θα διευκρινίσουμε ότι δεν απαιτείται αξιολόγηση από τις επιχειρήσεις για δραστηριότητες που δεν είναι ουσιώδεις για την επιχείρησή τους και σε περίπτωση που δεν διαθέτουν αποδεικτικά στοιχεία ή δεδομένα που να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τα τεχνικά κριτήρια ελέγχου της ενωσιακής ταξινόμιας. Η άρση ορισμένων υποχρεώσεων γνωστοποίησης που σχετίζονται με υποθέσεις εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και η αντικατάσταση της πλατφόρμας ηλεκτρονικής επίλυσης διαφορών θα αποφέρουν συνολικά οφέλη για τις επιχειρήσεις ύψους περίπου **630 εκατ. EUR** ετησίως.

Οι προτάσεις θα καλύπτουν επίσης τα πρότυπα εμπορίας για τα αλιευτικά προϊόντα, την υγεία των φυτών, τις μεταφορές, τη γεωργία και την παρακολούθηση των διαστημικών υποδομών. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με **τους συννομοθέτες για τη διατήρηση της ελαστικότητας των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων**, στον βαθμό που δεν τίθενται σε κίνδυνο οι στόχοι και ο σκοπός της νομοθεσίας. Για παράδειγμα, όσον αφορά την προτεινόμενη **οδηγία σχετικά με την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα**, η Επιτροπή θα στηρίζει την αναλογική εφαρμογή των απαιτήσεων, ιδίως για ζητήματα όπως ο ρόλος των ομίλων, με σκοπό τη διασφάλιση της αποδοτικότητας και την αποφυγή περιττών επιβαρύνσεων.

Όσον αφορά τον **κανονισμό σχετικά με την πύλη για τις βιομηχανικές εκπομπές**, η Επιτροπή δεσμεύεται να επιταχύνει την ψηφιοποίηση και να εξορθολογίσει περαιτέρω τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων. Με την αναθεώρηση του **του πλαισίου για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης**, η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τους συννομοθέτες στην εξεύρεση αποτελεσματικών και εφαρμόσιμων λύσεων που προστατεύουν τους εργαζόμενους και διευκολύνουν τις διασυνοριακές δραστηριότητες στην εσωτερική αγορά. Επιπλέον, το **πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»** μπορεί να χρηματοδοτήσει πρωτοβουλίες από τα κράτη μέλη για την παροχή απλών μέσω υποβολής τεχνικών εκθέσεων, όπως ένα ενιαίο σημείο επαφής για την αναφορά περιστατικών κυβερνοασφάλειας στο πλαίσιο της οδηγίας σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο **κυβερνοασφάλειας** σε ολόκληρη την Ένωση (οδηγία NIS2).

Ο εξορθολογισμός των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων αποτελεί **μακροπρόθεσμη προσπάθεια στην οποία θα χρειαστεί να επικεντρωθούμε στο άμεσο μέλλον**. Η θέσπιση **βασικών απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων**, αν και πολύπλοκη δεδομένου του εύρους της

ενωσιακής νομοθεσίας και της αλληλεπίδρασής της με τους εθνικούς και περιφερειακούς νόμους, θα είναι ζωτικής σημασίας για τη μέτρηση της προόδου. Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση καλύτερης κατανόησης του τρόπου με τον οποίο το τοπίο των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων τα επηρεάζει. Για τον λόγο αυτό, δρομολογήσαμε πρόσκληση υποβολής στοιχείων⁵ για τη συγκέντρωση παρατηρήσεων σχετικά με επαχθείς απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων. Θα διεξαχθούν περαιτέρω διαβουλεύσεις με εταιρείες, μεταξύ άλλων με το δίκτυο απεσταλμένων για τις ΜΜΕ, με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, με σκοπό τον εντοπισμό ιδιαίτερα προβληματικών ζητημάτων και τομέων στους οποίους πρέπει να δοθεί προτεραιότητα. Η Επιτροπή θα διορίσει επίσης **απεσταλμένο της ΕΕ για τις ΜΜΕ**, ο οποίος θα συμμετέχει στις ακροάσεις της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου σχετικά με πρωτοβουλίες που έχουν μεγάλο αντίκτυπο στις ΜΜΕ. Επιπλέον, η Επιτροπή θα αντιμετωπίσει τις επαχθείς απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων που έχουν προσδιορίσει οι γενικές διευθύνσεις της με στοχευμένα **σχέδια εξορθολογισμού** για το 2024 και μετέπειτα. Θα υποβάλλουμε εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται προς την επίτευξη του στόχου του 25 % στο πλαίσιο των ετήσιων ερευνών μας για τον φόρτο, αρχής γενομένης από την έκδοση του 2023, η οποία πρόκειται να δημοσιευτεί το επόμενο έτος.

Η Επιτροπή θα θέσει την ανάπτυξη **εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης και μεγάλων γλωσσικών μοντέλων** στο επίκεντρο αυτής της διαδικασίας. Αυτό θα συμβάλει στον προσδιορισμό των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων στη νομοθεσία της ΕΕ, με βάση τυποποιημένα μέσα, και θα υποστηρίξει την ανάλυση του τρόπου με τον οποίο επηρεάζουν έναν δεδομένο τομέα. Η Επιτροπή θα εργαστεί επίσης για την επέκταση της χρήσης **ηλεκτρονικών πλατφορμών** για τη συλλογή και την ανταλλαγή δεδομένων, όπως η ενιαία ψηφιακή πύλη, η ηλεκτρονική πλατφόρμα που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του κανονισμού για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα και η πλατφόρμα για τον ψηφιακό χρηματοοικονομικό τομέα. Επιπλέον, η Επιτροπή θα διενεργήσει **αξιολογήσεις και ελέγχους καταλληλότητας** για να εκτιμήσει τον τρόπο με τον οποίο η νομοθεσία μπορεί να απλουστευθεί και να καταστεί λιγότερο επαχθής, με έμφαση στον προσδιορισμό περαιτέρω ευκαιριών για εξορθολογισμό των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων⁶. Οι αξιολογήσεις των προγραμμάτων και των ταμείων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, οι οποίες αναμένονται το 2024, προσφέρουν μία ακόμη ευκαιρία να εκτιμηθεί ο τρόπος με τον οποίο ο φόρτος που συνδέεται με τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ θα μπορούσε να μειωθεί.

Ο εξορθολογισμός των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων συμπληρώνει τα εργαλεία της Επιτροπής για τη μείωση του φόρτου. Στο πλαίσιο του **προγράμματος της Επιτροπής για τη βελτίωση της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT)**, με όλες τις αξιολογήσεις και τις αναθεωρήσεις αναζητούνται ευκαιρίες για τη μείωση του φόρτου και, για όλες τις σημαντικές προτάσεις, διενεργούνται εκτιμήσεις επιπτώσεων προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα οφέλη υπερτερούν του κόστους. Για παράδειγμα, η θέσπιση συστήματος φορολόγησης με βάση την έδρα θα απλουστεύσει τους κανόνες και θα μειώσει το κόστος φορολογικής συμμόρφωσης για τις ΜΜΕ που επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε διασυνοριακό επίπεδο. Η πρόταση με τίτλο «Επιχειρήσεις στην

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13990-Administrative-burden-rationalisation-of-reporting-requirements_el

⁶ Βλ. παράρτημα II για λεπτομερή επισκόπηση των πρωτοβουλιών και των προτάσεων.

Ευρώπη: Πλαίσιο για τη φορολογία εισοδήματος (BEFIT)» θα μπορούσε να μειώσει το κόστος φορολογικής συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ έως και κατά 65 %.

Επιπλέον, από τον Ιανουάριο του 2022, με την προσέγγισή της «για κάθε θέσπιση, μία κατάργηση», η Επιτροπή έχει παρουσιάσει προτάσεις που αναμένεται να αποφέρουν **7,3 δισ. EUR περισσότερα σε διοικητική εξοικονόμηση από ό,τι σε κόστος**⁷. Η πλατφόρμα «Fit for Future» συμβουλεύει επίσης την Επιτροπή σχετικά το πώς να μειώσει τον φόρτο στο ενωσιακό δίκαιο.

2.2. Εφαρμογή και επιβολή του δικαίου της ΕΕ

Προκειμένου οι πολίτες και οι επιχειρήσεις στην ΕΕ να απολαμβάνουν πλήρως τα οφέλη των από κοινού συμφωνηθέντων κανόνων μας, το δίκαιο της ΕΕ πρέπει να εφαρμόζεται και να ισχύει πλήρως, εγκαίρως και ορθώς σε ολόκληρη την Ένωση. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο **η επιβολή του δικαίου της ΕΕ αποτελεί προτεραιότητα για αυτή την Επιτροπή**. Στο παρόν στάδιο της εντολής μας, θα διασφαλίσουμε ότι δίνεται ακόμη μεγαλύτερη προσοχή στα καθήκοντα εφαρμογής και επιβολής, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι συμφωνηθέντες κανόνες παράγουν αποτελέσματα για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Η αντιμετώπιση των προκλήσεων εφαρμογής κατά την εκπόνηση των προτάσεων και η παροχή καθοδήγησης στα κράτη μέλη αποτελούν τρόπους πρόληψης των προβλημάτων σε αρχικό στάδιο. Προκειμένου το δίκαιο της ΕΕ να καταστεί αποτελεσματικότερο, θα συνεργαστούμε **με τα κράτη μέλη** για την αποφυγή της περιττής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων και των πολιτών κατά τη μεταφορά των οδηγιών της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο. Όταν σημειώνονται παραβιάσεις του δικαίου της ΕΕ, η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για την ταχεία επίλυση των προβλημάτων και **να ενεργεί αποφασιστικά σε περιπτώσεις παραβάσεων** που παρεμποδίζουν την υλοποίηση σημαντικών στόχων πολιτικής της ΕΕ ή που ενέχουν τον κίνδυνο να υπονομεύσουν τις αξίες και τις θεμελιώδεις ελευθερίες της ΕΕ.

Για να διασφαλίσει ότι τα εργαλεία επιβολής που έχει στη διάθεσή της παραμένουν αποτελεσματικά, η Επιτροπή διεξήγαγε το 2022 **διαδικασία απολογισμού**, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Επί του παρόντος εφαρμόζουμε τα πορίσματα και τις συστάσεις αυτής της διαδικασίας, προκειμένου να βελτιώσουμε τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την επιβολή του δικαίου της ΕΕ. Θα συνεργαστούμε στενά με τα κράτη μέλη για να διευκολύνουμε την εφαρμογή νέας νομοθεσίας μέσω αυξημένης στήριξης σε εθνικό επίπεδο, ιδίως σε τομείς στους οποίους ενδέχεται να απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για τη διασφάλιση της έγκαιρης και ορθής μεταφοράς των οδηγιών, καθώς και μέσω συστηματικότερης παρακολούθησης της εφαρμογής των κανονιστικών διατάξεων. Θα συνεχίσουμε επίσης να ενισχύουμε τη διαφάνεια των δράσεων επιβολής της Επιτροπής, με τη δημοσίευση περισσότερων πληροφοριών και δεδομένων, με πιο φιλικό προς τον χρήστη τρόπο. Αυτό θα βοηθήσει τους πολίτες να συμμετάσχουν σε αυτή τη διαδικασία και θα προωθήσει την ταχύτερη συμμόρφωση των κρατών μελών, με την επισήμανση θετικών επιτευγμάτων και την αναγνώριση βέλτιστων πρακτικών, δημιουργώντας ταυτόχρονα πίεση από τους πολίτες όσον αφορά ανεπίλυτες παραβιάσεις του δικαίου της ΕΕ.

3. Υλοποίηση των έξι πρωταρχικών φιλοδοξιών

⁷ Ετήσια έρευνα του 2022 για τον φόρτο· https://commission.europa.eu/publications/2022-annual-burden-survey_el

Όπως αναφέρεται στην ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης, η Επιτροπή έχει υλοποιήσει πάνω από το 90 % των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν στις πολιτικές κατευθύνσεις της προέδρου von der Leyen του 2019. Το 2024 θα χρειαστεί ειδική προσπάθεια από μέρους των συννομοθετών προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με εκκρεμείς προτάσεις ώστε να ωφεληθούν οι πολίτες και οι επιχειρήσεις της Ευρώπης.

3.1. Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Ως απάντηση στην επείγουσα ανάγκη για ανάληψη δράσης για την προστασία και τη διατήρηση του πλανήτη μας, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι το θεματολόγιό μας για την ανάπτυξη, το οποίο αποδεικνύει στον κόσμο ότι ο εκσυγχρονισμός και η απανθρακοποίηση μπορούν να συνυπάρξουν. Η ΕΕ διαθέτει το πιο φιλόδοξο σχέδιο πράσινου μετασχηματισμού παγκοσμίως, με στόχο την επίτευξη **κλιματικής ουδετερότητας, κυκλικής οικονομίας και οικονομίας μηδενικών καθαρών εκπομπών έως το 2050, καθώς και την πρόληψη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος μηδενικής ρύπανσης**. Απέναντι στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, η Επιτροπή ενήργησε ταχέως για να κατοχυρώσει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ενισχύοντας παράλληλα την προσήλωση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και αυξάνοντας τη βιομηχανική μας βάση σε τομείς καθαρής τεχνολογίας. Έχουν προταθεί θεμελιώδεις διαρθρωτικές αλλαγές για τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου, καθώς και νέες πρωτοβουλίες για να ηγηθούμε της ανάδυσης αγορών πράσινου υδρογόνου.

Θα συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας για να διασφαλίσουμε ότι η πράσινη μετάβαση θα πραγματοποιηθεί με δίκαιο, έξυπνο και χωρίς αποκλεισμούς τρόπο, χωρίς να αφήσουμε κανένα άτομο και κανένα μέρος στο περιθώριο, ενώ παράλληλα θα συνεργαστούμε ενεργά με τους εταίρους μας από τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων για την ενίσχυση της πράσινης ανάπτυξης. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα δρομολογήσει μια σειρά πράσινων διαλόγων με σκοπό την πλήρη και άμεση συνεργασία με τους **πολίτες, καθώς και διαλόγους για την καθαρή μετάβαση με τη βιομηχανία και τους κοινωνικούς εταίρους**. Παράλληλα, η Επιτροπή συνεχίζει τις προπαρασκευαστικές εργασίες της για την υλοποίηση του μελλοντικού Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, το οποίο, από κοινού με το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, θα στηρίξει τους ευάλωτους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις περιφέρειες κατά τη μετάβαση. Η Επιτροπή θα δρομολογήσει **στρατηγικό διάλογο για το μέλλον της γεωργίας στην ΕΕ**, για την περαιτέρω αλληλεπίδραση με τους γεωργούς, τα ενδιαφερόμενα μέρη της αλυσίδας τροφίμων και τους πολίτες και για τη συνεργασία μαζί τους κατά τη μετάβαση προς βιώσιμα συστήματα τροφίμων.

Αντιμέτωπη με νέες παγκόσμιες απειλές, η Επιτροπή έχει καταρτίσει σχέδια για την **κατοχύρωση της επισιτιστικής ασφάλειας και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων τροφίμων** βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα. Μέσω της στρατηγικής της «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», υλοποιεί το όραμα της διαμόρφωσης ενός δίκαιου, υγιούς και φιλικού προς το περιβάλλον συστήματος τροφίμων της ΕΕ. Η στρατηγική περιλάμβανε επίσης δράσεις για την επίτευξη βιώσιμης και ανθεκτικής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Παράλληλα, η Επιτροπή ενέκρινε περαιτέρω μέτρα για την οικοδόμηση της **κυκλικής οικονομίας**, υπέβαλε εμβληματικές πρωτοβουλίες για την **προστασία της βιοποικιλότητας και την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων που έχουν υποστεί καταστροφές** και

παρουσίασε σημαντικές προτάσεις στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για **μηδενική ρύπανση**. Η ΕΕ έχει επίσης εργαστεί για την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς της έναντι καταστροφών, μεταξύ άλλων διπλασιάζοντας τον εναέριο πυροσβεστικό στόλο rescEU και ενισχύοντας τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας μας.

Η πλειονότητα των πρωτοβουλιών που καθορίζονται στην ανακοίνωση του 2019 για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία έχει υλοποιηθεί και πολλές έχουν ήδη μετατραπεί σε νομοθεσία. **Είναι επιτακτική ανάγκη να επιτευχθεί ταχέως συμφωνία σχετικά με τις εναπομένουσες προτάσεις**, προκειμένου να παραμείνει η Ένωση σταθερή στην πορεία της προς την κλιματική ουδετερότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι προτάσεις σχετικά με τις απορροφήσεις άνθρακα, τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας, τις βιομηχανικές εκπομπές, την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ των νέων βαρέων επαγγελματικών οχημάτων, την έγκριση τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων και κινητήρων, την αναθεώρηση των κανόνων για την κυκλικότητα των οχημάτων, την αναθεώρηση του κανονισμού ΔΕΔ-Μ και τη δέσμη μέτρων για τον οικολογικό προσανατολισμό των εμπορευματικών μεταφορών, καθώς και τον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τα ανανεώσιμα αέρια, το φυσικό αέριο και το υδρογόνο. Για την ενίσχυση της **βιώσιμης γεωργίας και της επισιτιστικής ασφάλειας**, θα πρέπει επίσης να επιτευχθεί συμφωνία επί των προτάσεων σχετικά με τα φυτά που παράγονται με ορισμένες νέες γονιδιωματικές τεχνικές και τη βιώσιμη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Για να προσεγγίσουμε **μια πραγματικά κυκλική οικονομία**, χρειάζεται ταχεία συμφωνία σχετικά με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, καθώς και τα απορρίμματα και τις συσκευασίες, τη μεταφορά αποβλήτων και την επισκευή αγαθών. Για να **προχωρήσουμε προς το επίπεδο μηδενικής ρύπανσης και να προστατεύσουμε και να αποκαταστήσουμε τη φύση**, θα πρέπει να μεταφέρουμε στη νομοθεσία τις προτάσεις για την αποκατάσταση της φύσης, την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των χημικών προϊόντων, την ποιότητα του αέρα, την επεξεργασία των αστικών λυμάτων και την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων.

Η Επιτροπή θα δρομολογήσει τη διαδικασία για τον καθορισμό ενός **κλιματικού στόχου για το 2040**, ώστε η ΕΕ να παραμείνει σταθερή στην πορεία της προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Θα παρουσιάσει την **ευρωπαϊκή δέσμη μέτρων για την αιολική ενέργεια**, για την επιτάχυνση της εγκατάστασης ανεμογεννητριών, τη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και τη στήριξη της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Θα υποβάλουμε μια πρωτοβουλία για τη **βιομηχανική διαχείριση του άνθρακα** η οποία θα καθορίζει μια στρατηγική για την ανάπτυξη της περιβαλλοντικά βιώσιμης δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης του διοξειδίου του άνθρακα στην ΕΕ, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας της για την επίτευξη ουδέτερου ισοζυγίου άνθρακα. Θα εγκρίνουμε μια πρωτοβουλία σχετικά με την **ανθεκτικότητα των υδάτων** για τη διασφάλιση της πρόσβασης των πολιτών, της φύσης και της οικονομίας στο νερό, αντιμετωπίζοντας παράλληλα καταστροφικές πλημμύρες και λειψυδρίες, καθώς και μια πρωτοβουλία για τον προσδιορισμό και την εκτίμηση του βέλτιστου τρόπου διαχείρισης των κλιματικών κινδύνων σε όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΕ.

3.2. Μια Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή

Καθιστώντας τη δεκαετία του 2020 την ψηφιακή δεκαετία και θέτοντας σαφείς ψηφιακούς στόχους, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν χαράξει πορεία για τη βελτίωση των ψηφιακών

δεξιοτήτων, την ψηφιοποίηση της διοίκησης και των επιχειρήσεων, την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας, τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος και την αναβάθμιση των ψηφιακών μας υποδομών. Ταυτόχρονα, η ΕΕ πρωτοστατεί στη διαχείριση των κινδύνων που επιφυλάσσει το ψηφιακό μας μέλλον. Με την **πράξη για τις ψηφιακές αγορές** και την **πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες**, θέσαμε ισχυρά θεμέλια για να καταστήσουμε την ενιαία αγορά μας δίκαιη, ανταγωνιστική, φιλική προς τον καταναλωτή και ασφαλή στον ψηφιακό τομέα, ιδίως για τα παιδιά.

Αν και έχουν επιτευχθεί πολλά, απαιτούνται ακόμη προσπάθειες για να συμφωνήσουμε επί βασικών εκκρεμών πρωτοβουλιών που θα προωθήσουν το ψηφιακό θεματολόγιο και θα ενισχύσουν την ανθεκτικότητα της Ευρώπης. Η **πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες** θα επιτρέψει στην Ευρώπη να τονώσει τον εγχώριο εφοδιασμό, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης των ικανοτήτων καθαρισμού και ανακύκλωσης, να διαφοροποιήσει τις εισαγωγές αυτών των κρίσιμων υλικών και να παράσχει κίνητρα στη βιομηχανία μας για να διαχειρίζεται καλύτερα τους κινδύνους εφοδιασμού, παραμένοντας παράλληλα ανταγωνιστική. Οι διατάξεις θα βασιστούν στα πλεονεκτήματα που προσφέρει η ενιαία αγορά για την προώθηση πιο βιώσιμων και κυκλικών πρακτικών και θα επιτρέψουν επίσης την από κοινού αγορά πρώτων υλών μέσω ειδικής πλατφόρμας. Πολλοί από τους εταίρους μας ανά τον κόσμο επιθυμούν να συνεργαστούν και να αναπτύξουν τοπικές βιομηχανίες επεξεργασίας και καθαρισμού για την ενίσχυση των παγκόσμιων αλυσίδων εφοδιασμού πρώτων υλών. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η πρώτη συνεδρίαση της **νέας ομάδας για τις κρίσιμες πρώτες ύλες** θα συγκληθεί εντός του τρέχοντος έτους. Θα εγκρίνουμε επίσης **σχέδιο σχετικά με τα προηγμένα υλικά για τη βιομηχανική υπεροχή**, το οποίο, από κοινού με τα κράτη μέλη, αποσκοπεί στην επιτάχυνση της ανάπτυξης ασφαλών, βιώσιμων και κυκλικών προηγμένων υλικών και της υιοθέτησής τους από τη βιομηχανία προς όφελος της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης.

Η **πράξη για τη βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών** θα στηρίξει τη βιομηχανία της Ευρώπης στην ανάπτυξη και την υιοθέτηση των καινοτόμων και στρατηγικών τεχνολογιών που απαιτούνται σε μια οικονομία με μηδενικές καθарές εκπομπές, όπως οι ανεμογεννήτριες, οι αντλίες θερμότητας, οι ηλιακοί συλλέκτες, οι ηλεκτρολυτικές κυψέλες, οι πυρηνικές τεχνολογίες, καθώς και η αποθήκευση CO₂. Η ζήτηση αυξάνεται, τόσο στην Ευρώπη όσο και παγκοσμίως, και αναλαμβάνουμε τώρα δράση για να διασφαλίσουμε ότι τα ευρωπαϊκά αποθέματα μπορούν να καλύψουν μεγαλύτερο μέρος αυτής της ζήτησης.

Πρέπει επίσης να σημειώσουμε πρόοδο όσον αφορά το **μέσο έκτακτης ανάγκης για την ενιαία αγορά**, ώστε να συμβάλουμε στη διατήρηση της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών, υπηρεσιών και προσώπων και στη διαθεσιμότητα ζωτικών αγαθών και υπηρεσιών σε περίπτωση μελλοντικών απρόβλεπτων διαταραχών.

Η **δέσμη μέτρων για την ελάφρυνση των ΜΜΕ**, με την **αναθεώρηση της οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών** και τη φορολογική απλούστευση για τη θέσπιση **συστήματος φορολόγησης με βάση την έδρα**, έχει σχεδιαστεί για την περαιτέρω στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Ευρώπης, οι οποίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας.

Οι εκκρεμείς προτάσεις για την **τεχνητή νοημοσύνη (TN)** είναι καίριας σημασίας για την ασφαλή και επωφελή εφαρμογή μιας τεχνολογίας που εξελίσσεται με τεράστια ταχύτητα τα τελευταία χρόνια. Τα χρονικά περιθώρια στενεύουν για να μπορούμε να κατευθύνουμε αυτή την τεχνολογία με υπευθυνότητα.

Παράλληλα με τις συντονισμένες προσπάθειες με τους διεθνείς εταίρους μας για την ενίσχυση της παγκόσμιας διακυβέρνησης στον τομέα της ΤΝ, θα **ανοίξουμε τους υπολογιστές υψηλών επιδόσεων που διαθέτουμε σε νεοφυείς επιχειρήσεις ΤΝ**, ώστε να διευκολύνουμε την ευρωπαϊκή καινοτομία. Τα ευρωπαϊκά δορυφορικά προγράμματα Copernicus, EGNOS και Galileo προσφέρουν ήδη αμέτρητα οφέλη στην οικονομία και στις κοινωνίες μας και διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην κατανόηση, την προετοιμασία και την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Επιπλέον, το IRIS² θα δημιουργήσει υποδομές ζωτικής σημασίας για ασφαλή συνδεσιμότητα, με σημαντικές αμυντικές εφαρμογές.

Απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις σε ψηφιακά δίκτυα για την επίτευξη των στόχων μας στο πλαίσιο της ψηφιακής δεκαετίας για το 2030. Μετά την πρόσφατη διερευνητική διαβούλευση, θα προετοιμάσουμε το έδαφος για πιθανές πολιτικές και ρυθμιστικές δράσεις στον τομέα των **ψηφιακών δικτύων και υποδομών**, ιδίως για να διευκολύνουμε τους διασυνοριακούς φορείς εκμετάλλευσης υποδομών στην ενιαία αγορά, να επιταχύνουμε την ανάπτυξη τεχνολογιών και να προσελκύσουμε περισσότερα κεφάλαια στα δίκτυα.

Η διαστημική βιομηχανία αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία για τη γεωσκόπηση και τα σύγχρονα συνδεδεμένα προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και για την άμυνα και την ασφάλεια. Η **διαστημική στρατηγική του 2023 για την ασφάλεια και την άμυνα**⁸ αποσκοπεί στη βελτίωση της ανθεκτικότητας των διαστημικών υποδομών και των διαστημικών ικανοτήτων της ΕΕ για τη στήριξη της ασφάλειας και της άμυνας, καθώς και στην προώθηση εταιρικών σχέσεων για υπεύθυνη συμπεριφορά στο διάστημα. Το 2024 θα προτείνουμε ένα **ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το διάστημα** που θα θεσπίζει κανόνες, για παράδειγμα για τη διαχείριση της διαστημικής κυκλοφορίας, αλλά και για τον τρόπο με τον οποίο θα διατηρήσουμε ασφαλείς τις κρίσιμες διαστημικές υποδομές μας. Θα συμπληρωθεί από **στρατηγική για την οικονομία των διαστημικών δεδομένων** με σκοπό την αύξηση της χρήσης διαστημικών δεδομένων σε όλους τους οικονομικούς τομείς.

3.3. Μια οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων

Η **οικονομία της ΕΕ έχει επιδείξει ανθεκτικότητα** απέναντι σε μια πρωτοφανή σειρά κρίσεων. Άντεξε τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις τόσο της παγκόσμιας πανδημίας COVID-19 όσο και του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Ωστόσο, αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις για την ανταγωνιστικότητά της, οι οποίες θα αποτελέσουν αντικείμενο της επικείμενης έκθεσης του Mario Draghi. Με την υποβολή μεταρρυθμίσεων για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης οικονομικής ευημερίας και ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, και με την παράλληλη διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, **ενισχύσαμε τη μοναδική κοινωνική οικονομία της αγοράς της ΕΕ**.

Είναι επιτακτική ανάγκη να επιτευχθεί συμφωνία επί των εκκρεμών προτάσεων για την εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς μας, η οποία αποτελεί το θεμέλιο της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να προωθήσουμε περαιτέρω **την Ένωση Κεφαλαιαγορών** καταλήγοντας σε συμφωνία επί των προτάσεων για την αφερεγγυότητα, την εκκαθάριση, την απλούστευση της πρόσβασης των εταιρειών στις δημόσιες κεφαλαιαγορές και την αύξηση της μακροπρόθεσμης επενδυτικής ικανότητας των ασφαλιστικών εταιρειών, καθώς και να λάβουμε περαιτέρω μέτρα για μια **Τραπεζική Ένωση**

⁸ JOIN(2023) 9.

με την ολοκλήρωση της επανεξέτασης της διαχείρισης κρίσεων και της ασφάλισης των καταθέσεων. Επιπλέον, πρέπει να συμφωνήσουμε σχετικά με τους νέους κανόνες για τις διαδικασίες παρακράτησης φόρου στην πηγή, την πρόταση για την πρόληψη της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς και μια σειρά μέτρων για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) της ΕΕ και την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς του στην απάτη μέσω της ψηφιοποίησης.

Περαιτέρω, πρέπει να προωθήσουμε την **πρόταση για τη βελτίωση της φορολόγησης των επιχειρήσεων (BEFIT και μεταβιβαστική τιμολόγηση)** και τη συνολική **μεταρρύθμιση της τελωνειακής ένωσης της ΕΕ**. Στον ψηφιακό χρηματοοικονομικό τομέα, πρέπει να δώσουμε συνέχεια στις προτάσεις που αφορούν την ενίσχυση των κανόνων για τις υπηρεσίες πληρωμών, να θεσπίσουμε πλαίσιο για την πρόσβαση σε χρηματοοικονομικά δεδομένα («ανοικτά χρηματοοικονομικά»), και να προωθήσουμε τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόταση για τη θέσπιση του νομικού πλαισίου για το ψηφιακό ευρώ.

Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην υλοποίηση του **ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων** μέσω του σχεδίου δράσης του και των πρωταρχικών στόχων του για το 2030. Έχουν προταθεί κανόνες για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας στις πλατφόρμες και πλαίσιο για επαρκείς κατώτατους μισθούς, ενώ το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων έχει αποτελέσει το εφαλτήριο για ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων με σκοπό την αντιμετώπιση των επειγόντων κενών δεξιοτήτων που πλήττουν διάφορους τομείς, όπως η Ακαδημία Δεξιοτήτων Κυβερνοασφάλειας, ενώ έχει επίσης θεσπιστεί το Σύμφωνο για τις Δεξιότητες. Η πρόσβαση των νέων στην αγορά εργασίας διευκολύνθηκε με τις ενισχυμένες Εγγυήσεις για τη νεολαία και την επικείμενη πρωτοβουλία για την επικαιροποίηση του πλαισίου ποιότητας για την πρακτική άσκηση. Η ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά συμβάλλει στην καταπολέμηση και την πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού, διασφαλίζοντας την αποτελεσματική πρόσβαση των παιδιών σε ένα σύνολο βασικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της δωρεάν εκπαίδευσης, της δωρεάν υγειονομικής περίθαλψης, της υγιεινής διατροφής και της κατάλληλης στέγασης. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τους συννομοθέτες στην εξεύρεση συμφωνίας για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

Ανταποκρινόμενη σε νομοθετική έκθεση ίδιας πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή θα παρουσιάσει, το 2024, πρωτοβουλία για τα **ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων**.

Σε συνέχεια της συνόδου κορυφής στο Val Duchesse, θα συνεργαστούμε με επιχειρήσεις και συνδικαλιστικές οργανώσεις για να **καταστήσουμε την αγορά εργασίας μας ανθεκτικότερη στις μελλοντικές εξελίξεις** υπό το πρίσμα των βαθιών αλλαγών στην τεχνολογία, την κοινωνία και τη δημογραφία. Θα αξιοποιήσουμε τη δημογραφική εργαλειοθήκη για να συμβάλουμε στην ενεργοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου κεφαλαίου μας.

Μια επικείμενη πρωτοβουλία θα συμβάλει στην πλήρη αξιοποίηση των οφελών της **βιοτεχνολογίας και της βιοπαρασκευής, που έχουν καίρια σημασία για την ανταγωνιστικότητα** και τον εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας της ΕΕ, λόγω του υψηλού αναπτυξιακού δυναμικού τους και της υψηλής παραγωγικότητας της εργασίας που τις χαρακτηρίζει.

Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει επίσης την ένατη έκθεσή της για τη συνοχή, στην οποία θα περιγράφεται η κατάσταση της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής στην ΕΕ, με απολογισμό των δράσεων που αναλήφθηκαν τα τελευταία χρόνια.

3.4. Μια ισχυρότερη Ευρώπη στον κόσμο

Στην παγκόσμια σκηνή, εξακολουθούμε να βλέπουμε **αυξανόμενες εντάσεις και γεωπολιτικές αναταραχές**. Οι τυφλές και βάνουσες τρομοκρατικές επιθέσεις της Χαμάς κατά του Ισραήλ και του λαού του απειλούν ευθέως την ειρήνη και την ασφάλεια στην περιοχή και υπογραμμίζουν την ανάγκη να καταβληθούν νέες προσπάθειες για την αναζωογόνηση της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Μέση Ανατολή. Η Ρωσία, με τον επιθετικό πόλεμο που διεξάγει κατά της Ουκρανίας και τις ενέργειές της στο πλαίσιο των διεθνών φόρουμ, εξακολουθεί να θέτει υπό αμφισβήτηση τα θεμέλια της πολυμερούς προσέγγισης και της βασιζόμενης σε κανόνες διεθνούς τάξης.

Η στρατιωτική στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία έχει δημιουργήσει κρίσιμα κενά στα αμυντικά αποθέματα των κρατών μελών. Ως απάντηση, **στηρίζουμε τα κράτη μέλη για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας** μέσω ενός μέσου για κοινές προμήθειες (EDIRPA)⁹ και μιας ειδικής ομάδας για κοινές αμυντικές προμήθειες. Επιπλέον, αυξήσαμε την ικανότητα παραγωγής πυρομαχικών μέσω της πράξης **για τη στήριξη της παραγωγής πυρομαχικών (ASAP)**¹⁰. Η τρίτη **κοινή δήλωση σχετικά με τη συνεργασία ΕΕ-NATO**¹¹ επέκτεινε τη συνεργασία μας σε νέους τομείς ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια — στην ανθεκτικότητα, στις αναδυόμενες και ανατρεπτικές τεχνολογίες, στην άμυνα και στο διάστημα.

Θα συνεχίσουμε να ενισχύουμε και να οικοδομούμε πιο ανθεκτικές συνδέσεις με τον κόσμο μέσω της **Global Gateway**,¹² εφαρμόζοντας την **προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη»**. Εφαρμόζουμε τομεακές στρατηγικές και σχέδια δράσης, συμπεριλαμβανομένων της στρατηγικής για τη διεθνή δέσμευση στον τομέα της ενέργειας¹³, της κοινής ανακοίνωσης για τη διεθνή διακυβέρνηση των ωκεανών¹⁴, της διαστημικής στρατηγικής για την ασφάλεια και την άμυνα¹⁵, της επικαιροποίησης της στρατηγικής της ΕΕ για την ασφάλεια στη θάλασσα¹⁶, της κοινής ανακοίνωσης για εταιρική σχέση με τον Περσικό Κόλπο¹⁷ και του νέου θεματολογίου για τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική¹⁸.

Θα συνεχίσουμε να συνεργαζόμαστε με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, καθώς και με την Ουκρανία, τη Μολδαβία και τη Γεωργία, ενόψει της μελλοντικής προσχώρησής τους στην Ένωση. Θα διατηρήσουμε επίσης την υποστήριξή μας προς την Ανατολική Εταιρική Σχέση και τη Νότια Γειτονία.

⁹ COM(2022) 349.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1525 της 20ής Ιουλίου 2023.

¹¹ https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_210549.htm

¹² JOIN(2021) 30.

¹³ JOIN(2022) 23.

¹⁴ JOIN(2022) 28.

¹⁵ JOIN(2023) 9.

¹⁶ JOIN(2023) 8.

¹⁷ JOIN(2022) 13.

¹⁸ JOIN(2023)17.

Η Ένωση θα συνεχίσει να εργάζεται για την οικοδόμηση εταιρικών σχέσεων με χώρες και οργανισμούς σε ολόκληρο τον κόσμο. Ειδικότερα, πρέπει να συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας για την **ενίσχυση της αμοιβαία επωφελούς εταιρικής σχέσης μας με την Αφρική**, και θα αναπτύξουμε περαιτέρω τη στρατηγική μας προσέγγιση για την προώθησή της με την Αφρικανική Ένωση κατά την επόμενη σύνοδο κορυφής ΕΕ-ΑΕ.

Η **ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανική στρατηγική** θα δώσει περαιτέρω ώθηση στην ανάπτυξη των αμυντικών ικανοτήτων των κρατών μελών, με τη στήριξη μιας σύγχρονης και ανθεκτικής ευρωπαϊκής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης στον τομέα της άμυνας. Στο πλαίσιο αυτό, θα συνεχίσουμε να παγιώνουμε τις δράσεις για τη συνέχεια της ενίσχυσης της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανικής βάσης μετά το 2025. Το 2024 θα συνεχίσουμε επίσης τις προσπάθειες για την εφαρμογή της **στρατηγικής πυξίδας**,¹⁹ ώστε να ενισχυθεί η αμυντική μας ετοιμότητα και να καταστεί η ΕΕ ισχυρότερος και ικανότερος πάροχος ασφάλειας. Η ΕΕ θα συνεχίσει να αναπτύσσει την εργαλειοθήκη για την **αντιμετώπιση της χειραγώγησης πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό**, ώστε να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά οι κακόβουλες ενέργειες από το εξωτερικό.

Θα συνεχίσουμε να υπερασπιζόμαστε και να προάγουμε τη **δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου και την αποτελεσματική πολυμερή προσέγγιση**. Θα συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας για την προστασία των παιδιών που πλήττονται από ένοπλες συγκρούσεις, ιδίως μέσω της υποβολής των αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ. Η αλληλεγγύη της ΕΕ μέσω τόσο της ανθρωπιστικής βοήθειας όσο και του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης θα συνεχίσει να παράγει αποτελέσματα. Θα συνεργαστούμε εποικοδομητικά με όλους τους εταίρους και θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, μεταξύ άλλων κατά την προετοιμασία της συνόδου κορυφής για το μέλλον τον Σεπτέμβριο του 2024.

Ως παγκόσμιος ηγέτης και φορέας καθορισμού προτύπων, πρέπει να επιταχύνουμε **ένα θεματολόγιο ανοικτού και δίκαιου εμπορίου** προσανατολισμένο στην ανταγωνιστικότητα, την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα. Θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε για την ενίσχυση της συνεργασίας και των εμπορικών σχέσεων με τους εταίρους μας και θα προωθήσουμε τις παγκόσμιες προσπάθειες για τη μεταρρύθμιση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Η αναθεωρημένη εμπορική στρατηγική της ΕΕ προωθεί μια ανοικτή, βιώσιμη και δυναμική πολιτική, η οποία στηρίζει τον πράσινο και ψηφιακό μετασχηματισμό.

Ολοκληρώσαμε επιτυχώς τις διαπραγματεύσεις για εμπορικές συμφωνίες με τη Χιλή, τη Νέα Ζηλανδία και την Κένυα. Προσπαθούμε επίσης να **οριστικοποιήσουμε τις συμφωνίες με την Αυστραλία, το Μεξικό και τη Mercosur.** Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να **προωθεί τις διαπραγματεύσεις με την Ινδία και την Ινδονησία, καθώς και τις συμφωνίες ψηφιακού εμπορίου με τη Σιγκαπούρη και τη Δημοκρατία της Κορέας.** Οι σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ ενισχύθηκαν επίσης μέσω των εργασιών μας στο Συμβούλιο Εμπορίου και Τεχνολογίας. Εμπνευσμένοι από αυτό, εγκαινιάσαμε φέτος ένα **Συμβούλιο Εμπορίου και Τεχνολογίας ΕΕ-Ινδίας.** Ταυτόχρονα, ενισχύσαμε τα εργαλεία μας κατά των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και θα αναλάβουμε δράση για να διασφαλίσουμε ότι ο παγκόσμιος ανταγωνισμός παραμένει θεμιτός. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή κίνησε **έρευνα κατά των επιδοτήσεων για τα ηλεκτρικά οχήματα που προέρχονται από την Κίνα.**

¹⁹ https://www.eeas.europa.eu/eeas/strategic-compass-security-and-defence-1_en

3.5. Προώθηση του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής μας

Στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19, η Επιτροπή άρχισε να θέτει τα θεμέλια για μια Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας. Αυτή αποτελεί ένα ενισχυμένο **πλαίσιο υγειονομικής ασφάλειας**, που περιλαμβάνει τη νέα **Αρχή Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης**, καθώς και το πρωτοποριακό ευρωπαϊκό **σχέδιο για την καταπολέμηση του καρκίνου** και προτάσεις για την οικοδόμηση του **ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για την υγεία** και τη μεταρρύθμιση της φαρμακευτικής νομοθεσίας. Η ΕΕ ενέκρινε επίσης τη νέα **στρατηγική της ΕΕ για την παγκόσμια υγεία**,²⁰η οποία καθοδηγεί τις προσπάθειές της για την ενίσχυση της υγειονομικής περίθαλψης παγκοσμίως.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τις εργασίες τόσο στο νομοθετικό όσο και στο επιχειρησιακό σκέλος της διαχείρισης της μετανάστευσης. Είναι σημαντικό οι συννομοθέτες να εγκρίνουν οριστικά το **νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο** ²¹έως το τέλος της παρούσας νομοθετικής περιόδου. Παράλληλα, είναι απαραίτητο να συνεχιστεί η ανάληψη επιχειρησιακής δράσης για την προώθηση της συλλογικής ανταπόκρισης της ΕΕ στις μεταναστευτικές προκλήσεις, σε συνεργασία με τους βασικούς εταίρους μας.

Η Επιτροπή έχει επίσης αναλάβει δράση για την ενίσχυση των τεσσάρων πυλώνων της στρατηγικής της **ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας**²²: αντιμετώπιση των τρωτών σημείων, ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας, προώθηση της συνεργασίας στον τομέα της επιβολής του νόμου και στήριξη της ανθεκτικότητας έναντι υβριδικών απειλών. Αυτό περιλαμβάνει πρωτοβουλίες για την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου από το διαδίκτυο, την ενίσχυση της ασφάλειας στη θάλασσα της Ένωσης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ανθεκτικότητας των υποδομών ζωτικής σημασίας και την προστασία των διαστημικών πόρων της Ένωσης, όπως οι δορυφόροι, και την αποτροπή εχθρικών δραστηριοτήτων στο διάστημα.

Η επικείμενη **πράξη για την κυβερνοανθεκτικότητα και η πρόταση πράξης για την κυβερνοαλληλεγγύη** θα διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας, ενισχύοντας την ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού και την αλληλεγγύη σε επίπεδο Ένωσης για τον καλύτερο εντοπισμό, την καλύτερη προετοιμασία και αντιμετώπιση απειλών και περιστατικών κυβερνοασφάλειας.

Όπως περιγράφεται στην έκτη έκθεση προόδου για την Ένωση Ασφάλειας, απαιτείται επίσης συμφωνία επί προτάσεων που θα **ενισχύσουν την ασφάλεια των πολιτών μας** και θα καταπολεμήσουν αποτελεσματικά το έγκλημα από κοινού, προασπίζοντας παράλληλα τις κοινές μας θεμελιώδεις αξίες. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι προτάσεις σχετικά με την κυβερνοανθεκτικότητα, τον ενωσιακό κώδικα σχετικά με τη διασυνοριακή κυκλοφορία προσώπων, την αυτοματοποιημένη ανταλλαγή δεδομένων για την αστυνομική συνεργασία (Prüm II), τη συλλογή και εκ των προτέρων διαβίβαση πληροφοριών για τους επιβάτες, την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τον ορισμό ποινικών αδικημάτων και κυρώσεων.

²⁰ COM(2022) 675.

²¹ COM(2020)609

²² COM(2020) 605.

Το σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών και του οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας Λιμένων, προετοιμάζει το έδαφος για αποτελεσματικότερες κοινές προσπάθειες όσον αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης τον εκσυγχρονισμό του νομικού πλαισίου για την **καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών,** ώστε να διασφαλιστεί ότι διαθέτουμε τα απαραίτητα νομικά και επιχειρησιακά εργαλεία για την αντιμετώπιση του νέου τρόπου λειτουργίας των διακινητών. Επιπλέον, η Επιτροπή θα διοργανώσει διεθνή διάσκεψη για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ανθρώπων, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για διεθνή συνεργασία και ισχυρή παγκόσμια συμμαχία στον τομέα αυτό.

Στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, η Επιτροπή θα προτείνει ένα σχέδιο στρατηγικής για το μελλοντικό **κοινό ευρωπαϊκό πτυχίο,** το οποίο θα συμβάλει στη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης. Θα υποστηρίζεται από συστάσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση και για ελκυστικές ακαδημαϊκές σταδιοδρομίες.

3.6. Μια νέα ώθηση για την ευρωπαϊκή δημοκρατία

Κατά τη διάρκεια αυτής της θητείας, η Επιτροπή έδωσε ιδιαίτερη σημασία στην **ενίσχυση και την αναζωογόνηση της ευρωπαϊκής δημοκρατίας.** Το **σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία** καθοδήγησε το έργο μας με στόχο την ενδυνάμωση των πολιτών και την οικοδόμηση ανθεκτικότερων δημοκρατιών σε ολόκληρη την ΕΕ με την προώθηση ελεύθερων και δίκαιων εκλογών, την ενίσχυση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης. Η **Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης** ήταν μια άνευ προηγουμένου άσκηση συμμετοχικής δημοκρατίας και μας έδωσε τη δυνατότητα να ακούσουμε τις απόψεις των πολιτών από ολόκληρη την ΕΕ σχετικά με το μέλλον της Ένωσής μας. Με τη **νέα γενιά ομάδων πολιτών** που εφαρμόσαμε πιλοτικά για τρεις βασικές πρωτοβουλίες το 2023²³, και με περισσότερες ομάδες πολιτών το επόμενο έτος, ενσωματώσαμε ακόμη πιο ουσιαστικά τη συμμετοχή των πολιτών στην εργαλειοθήκη μας για τη χάραξη πολιτικής. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη συμμετοχή της νεότερης γενιάς, η οποία διαδραματίζει καίριο ρόλο στη διαμόρφωση του μέλλοντος, με το ένα τρίτο των μελών των ομάδων να έχει ηλικία από 16 έως 25 ετών.

Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της προέδρου von der Leyen, η Επιτροπή έδωσε συνέχεια στις **νομοθετικές εκθέσεις ίδιας πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.**

Προϋπόθεση για τη δημοκρατική λειτουργία της ΕΕ και των κρατών μελών της είναι η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και ο σεβασμός του **κράτους δικαίου.** Τόσο ο ετήσιος κύκλος για το κράτος δικαίου όσο και ο μηχανισμός αιρεσιμότητας συμβάλλουν στη διασφάλιση αυτού του στόχου και των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος σε άλλους τομείς που είναι κρίσιμοι για τις δημοκρατικές κοινωνίες μας. Έχουμε υποβάλει βασικές προτάσεις σχετικά με τη **διαφάνεια και τη δικαιοσύνη της εκλογικής διαδικασίας για την ενίσχυση και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των** διαφόρων κοινωνικών ομάδων, καθώς και για την εγγύηση της **ελευθερίας και της ανεξαρτησίας των δημοσιογράφων** στην ΕΕ. Συνεχίζουμε να εργαζόμαστε για την **οικοδόμηση της δημοκρατικής μας ανθεκτικότητας από το εσωτερικό και την προστασία από αδικαιολόγητες εξωτερικές επιρροές.** Διαθέτουμε επίσης ένα ισχυρό νομικό πλαίσιο

²³ Σπατάλη τροφίμων, εικονικοί κόσμοι και μαθησιακή κινητικότητα.

διασυνοριακής δικαστικής συνεργασίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις δικαστικές διαδικασίες και την ψηφιακή επικοινωνία.

Μια ανοικτή και συμπεριληπτική κοινωνία πρέπει να εγγυάται **ίσα δικαιώματα και προστασία** σε όλες τις κοινωνικές ομάδες. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή ενέκρινε ειδικές στρατηγικές για τα δικαιώματα των παιδιών, την ισότητα των φύλων, την καταπολέμηση του ρατσισμού, την ισότητα των Ρομά, την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ, τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και τα δικαιώματα των θυμάτων. Η **οδηγία για τις γυναίκες στα διοικητικά συμβούλια**, η οποία συμφωνήθηκε μετά από 10 χρόνια διαπραγματεύσεων, θα υποχρεώσει τις εταιρείες να επιτύχουν σαφείς στόχους για τις θέσεις διευθυντικών στελεχών έως τα μέσα του 2026. Φέτος εγκρίναμε νέους κανόνες για τη μισθολογική διαφάνεια μεταξύ ανδρών και γυναικών, ενισχύοντας την εφαρμογή της αρχής της ίσης αμοιβής για ίση εργασία, που αποτελεί σημαντικό βήμα προς την ισότητα των φύλων και τη γεφύρωση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων. Με την πρόσφατη προσχώρηση στη **Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης του Συμβουλίου της Ευρώπης του 2016 για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας**, η ΕΕ έστειλε ένα ισχυρό μήνυμα ότι είναι αποφασισμένη να προλάβει, να καταδικάσει και να καταπολεμήσει τη βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών σε όλες τις μορφές της.

Για να διαμορφωθεί το κατάλληλο πλαίσιο για τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή θα επιδιώξει να διευκολύνει τις συμφωνίες σχετικά με το **καθεστώς και τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων** και τη **διαφάνεια της στοχευμένης πολιτικής διαφήμισης**. Από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή δρομολόγησε επίσης επικοινωνιακή εκστρατεία με σκοπό την αύξηση του αριθμού των μετακινούμενων πολιτών της ΕΕ που θα ψηφίσουν στις εκλογές του 2024 για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Μια ακμάζουσα κοινωνία πολιτών και ένα ελεύθερο και κριτικό τοπίο μέσω ενημέρωσης αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της δημοκρατικής κοινωνίας, και απαιτείται συμφωνία όσον αφορά την **οδηγία σχετικά με τις στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPP)** και την **πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης**.

Καλούμε επίσης τους συννομοθέτες να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τις προτάσεις οδηγίας για την **καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας**, της **οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων, τα προτεινόμενα πρότυπα για τους εθνικούς φορείς ισότητας** και την οδηγία για τη θέσπιση της **ευρωπαϊκής κάρτας αναπηρίας**. Το επόμενο έτος, θα εγκρίνουμε **σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη και την ενίσχυση των συστημάτων προστασίας των παιδιών** στα κράτη μέλη και θα εξασφαλίσουμε καλύτερη χρήση των υφιστάμενων εργαλείων της ΕΕ (νομοθεσία, μέτρα πολιτικής και χρηματοδότηση).

Δεδομένου ότι ο ψηφιακός χώρος πληροφοριών επηρεάζει όλο και περισσότερο τον δημόσιο διάλογο και τη λήψη πολιτικών αποφάσεων, είναι σημαντικό να συνεχιστούν οι εργασίες για την **καταπολέμηση της παραπληροφόρησης**, ώστε να διασφαλιστεί η ελεύθερη και ισότιμη ανταλλαγή απόψεων, ιδίως ενόψει των ευρωπαϊκών εκλογών.

4. Συμπέρασμα

Κατά την τελευταία τετραετία, η Ένωση έχει επιδείξει **ενότητα και αποφασιστικότητα για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της γενιάς μας, για τις μελλοντικές γενιές**. Ενεργήσαμε

από κοινού ανταποκρινόμενοι αποφασιστικά υπέρ μιας Ευρώπης ελευθερίας, ευημερίας και ειρήνης. Πρέπει να συνεχίσουμε αυτό το έργο και να θέσουμε στέρεα θεμέλια για **την ενίσχυση της Ένωσής μας και την προετοιμασία για το μέλλον.**

Η παρούσα Επιτροπή θα εργαστεί έως την τελευταία ημέρα της θητείας της για να αντιμετωπίσει τις κοινές μας προκλήσεις. Θα παράσχουμε ισχυρή **στήριξη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για να διευκολύνουμε τη σύναψη συμφωνιών** σχετικά με τις βασικές προτάσεις που απομένουν, καταθέτοντας παράλληλα **τις λίγες νέες πρωτοβουλίες** που απαιτούνται ακόμη για **την υλοποίηση των υποσχέσεών μας και την προετοιμασία της Ένωσης για το αύριο.**

Λεπτομερής επισκόπηση των προγραμματισμένων εργασιών της Επιτροπής για το 2024 παρέχεται στα παραρτήματα του παρόντος προγράμματος εργασίας.